

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Secunda petitio de aduentu regni. Cap[itu]l[u]m x.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

ptione nostre infirmitatis. De
 hoc noie dicebat dñs p ezechie
 lem pphetā. Sanctificabo no-
 men meū magnū: vt sciāt om-
 nes qz ego dñs. Hoc itaqz no-
 men tunc sanctificatū est: qñ dño
 moriente ac resurgēte / r ad ce-
 los ascendēte / diuina virtus q
 prius in ipso tanqz mortali ho-
 mine latitabat: p quā hec om-
 nia fieri potuerūt: magna r in-
 effabil' r omī sanctitate digna
 cepit estimari. De hac sanctifica-
 tiōe paterni nois. i. suūpi^o: age-
 bat saluator / cum de discipul'
 suis alijsqz q p illos credituri
 erāt in ipm / ita loqueret' ad pa-
 trem: Et p eis sanctifico meip-
 sum: vt sint r ipsi sanctificati i
 veritate. Fit autē hec nois san-
 ctificatio p spiritū timoris quē
 Esaias: qz de illo agebat q de
 celis ad terrā erat descendurus
 inter spūalia dona nouissimuz
 collocauit: a spiritu sapiētie in-
 cipiens: r ad illum vsqz p me-
 dia quinqz descendēs hoc mō:
 Requiescet sup eum spūs dñi:
 spiritus sapiētie r intellectus:
 spūs consiliū r fortitudinis: spi-
 ritus scientie r pietatis: r reple-
 bit eum spiritus timoris domi-
 ni. Homini qo de terra ad ce-
 lum redire cupienti / idem spiri-
 tus timoris primo oīm necessa-
 rius est: vt p eum humiliat' ad
 altiora gratiarū dona gradatū
 ascēdat: eundo videlicet de vir-
 tute in virtutē: vt videat de' deo
 rū in syon. Per hūcigit' spiritū

timoris / salubriter humiliat' ē
 homo / r virtutem humilitatis
 adept' / ac sese dño subijciens:
 nomen illud sanctū r gliosum
 admirari cepit r colere / dicēs
 pariter cū psalmista: Dñe dñs
 noster: qz admirabile est nomen
 tuum in vniuersa terra. Cū et
 huic prime virtut' hūilitatis /
 que nō aliud qz paupras spūa-
 lis est / ne frustra currere videa-
 tur / regnū celoz pmittit: dicē-
 te in euangelio saluatore: Beati
 ti pauperes spū qm ipsoz est re-
 gnū celozū. Et merito quidem
 hoc: vt qui in hac vita sponta-
 nea humilitate diuine seruitu-
 ti sese subijciunt / in regno eter-
 nitatis cū ipso glorient'.

Secunda petitio de
aduentu regni. Caplm. x.

N Dueniat regnū tuum.
 Secūda petitio est de
 aduentu regni illi^o: cu-
 ius sanctificato noie / tam glo-
 riosa r clara pcurrit opinio. Et
 pulchro quidē hoc ordine ita
 digestū est: quē admodū bi qui
 regem nō habēt magnū quen-
 dā virū cui' famosa est r clara
 auctoritas / regē se habere desi-
 derant r dicūt: Veniat ille quē
 nobis talē fama vulgaur: ve-
 niat r regnet sup nos. Sed qd
 sit hoc regnū cui' aduentū tan-
 tope postulari oportet: opepre-
 cium est intueri. Neqz em deus
 rex noster an' secula vno tm re-
 gno ptentus est: plurib' regnis

Ezech. 36.

Jobā. 17.

Esa. 11.

Ps. 83.

Ps. 8.

Matth. 5.

dominat. Regnat quippe in celesti gloria: regnat in omni creatura: regnat in ecclesia: regnat in qualibet anima sancta. Regnat in primo regno per presentem atque conspicuam suae maiestatis gloriam: quae celestes angelos ac beatos spiritus letificat et pascit et faciat. Regnat in secundo per in circumscriptionem diuinae virtutis presentiam: quae omnia quae ab ipso condita sunt et regit et continet et seruat. Regnat in tertio per ineffabilem suae pietatis clementiam: qua eos qui per infidelitatem ab ipso recesserant et vocat et colligit et purgat. Regnat in quarto per inhabitantem suae bonitatis gratiam: qua sanctam animam et fouet et instruit et saluat. Primum regnum est maiestatis et glorie: secundum virtutis et potentie: tertium pietatis et clementie: quartum benignitatis et gratiae. Horum omnium deo quidem cui omnia presentia sunt nullum aduenire potest: cui nihil vel aduentitium vel recens est: quod sicut nihil habet amissibile: ita nihil recipit accessibile. Licet enim nihil sit deo coeternum: tamen quod nihil unquam ignorare potuit: et omnia semper in eius presentia fuerunt: etiam ea quae ex tempore esse ceperunt semper ei presentia quodammodo assistent. Regnavit ergo deus ab aeterno in gloria celesti. id est in seipso: etiam antequam esset creatura quam sui regni posset habere principem. Regnavit et in omnibus creaturis: quod cum non

deum esset in rerum natura: iam tamen ei subiecte erant in eius presentia scientia. Regnavit in ecclesia: quia licet eam nondum collegisset per misericordiam: iam tamen in sua eternitate prouidebat colligendam. Regnavit et in sanctis animabus: quia licet nondum eas saluasset per gratiam: iam tamen certissime scriptas habebat ad vitam. Uides ergo quod nullum horum regnorum deo vel potuit vel potest aduenire: et ideo iste regni aduentus non ei sed nobis optandus atque postulandus est. Aduenit enim nobis regnum eternitatis: cum nobis ad illa peruenire contingerit. Aduenit creature regnum creatoris: cum ei esse incipienti feliciter accidit tale habere creatorem et dominum. Aduenit ecclesiae regnum dei: cum ei salubriter accidit de regno diaboli in regnum eius per fidem catholicam transmigrare. Aduenit sanctae anime regnum eius: cum ipse per inhabitantem gratiam eam solari ceperit et fouere. Et primum quidem regnum praeter ceteris omnibus optandum atque petendum est: quasi fructus et premium et finis aliorum. Sed secundum hanc prioris ordinis expositionem de regno ecclesiae haec accipienda sunt cuius aduentus eo tempore quod dominus ista loquebatur optandum et omni precum instantia flagitandum erat: quemadmodum apostoli tempore primitiue ecclesiae assidue vacabant orationi: si

cut legit in actibꝫ apostolorū:
Act. 1. Et erant inquit vnanimiꝫ pſe-
 uerantes in oratione dei: vide
 licet p̄ ipsius ecclesie profectu.
 Nam regnū eius in creaturis
 omnibꝫ quidē gratū atq; iocū
 dū esse debet: oprari tamen aut
 postulari supflūū est: quia siue
 volentibꝫ nobis/ siue nolenti-
 bus auctoz vniversozū in rebꝫ
 quas condidit dominat̄ et re-
Heſter. 13. gnar/ sicut scriptū est: In volū-
 tate tua dñe vniversa sunt po-
 sita/ et nō est qui possit resistere
 voluntati tue: tu em̄ fecisti om-
 nia: dominꝫ vniversozū tu es.
 De regno autem ecclesie qđ eo
 tempe recens erat: et in paucis
 ceperat coalescere: et tunc qui-
 dē vt creſceret aut pficeret: ve-
 luti quidā bone frugis puen-
 tus/ discipulos orare oportet:
 et quibusq; quottidie fidelibus
 vsq; ad finē seculi/ vt pſeueret
 et vigeat oprandū est. Nam qđ
 cunq; per fidem fm̄ temporū
 successiōes regno incorporan-
 tur ecclesie: eis vt iam diximꝫ:
 hoc regnū credimꝫ aduenire.
 Sed et de regno eius in sanctꝫ
 animabꝫ/ idem fere dici potest:
 cū nil aliud sit ecclesia nisi san-
 ctarū collectio animarū: vt qđ
 de illa colligitur in summa: de
 istis intellectū accipiat in sin-
 gulis. Sit autē iste regni aduē-
 tus per spiritū pietatis: quan-
 do anima spiritu sancto affla-
 ta/ ac per hoc pia et mit̄ effecta
 regnanti deo se sponte subijcit

qđ summa pietas est: sicut ecō-
 trario eum a se repellere crude-
 le et impiū: sicut fecerant illi de
 quibꝫ idem dominꝫ dicit: Abie-
 cerunt me/ ne regnem sup eos. **1. Reg. 6.**
 Huic virtuti pietatis p̄mittit̄
 possessio terre: cum dñs dicit:
 Beati mites: qm̄ ipsi posside-
 bunt terrā. Nō hanc vniq; p̄e-
 sentem/ in qua crudeles et im-
 p̄j maxime dominant̄: sed illā
 de qua dicit psalmista: Credo
 videre bona dñi in terra viuen-
 tiū. Et nota hoc satis morali-
 ter dictum esse: quēadmodū so-
 lent reges his qui sponte eozū
 subijciunt ditioni/ terrā trade-
 re possidendā: quā supbis atq;
 rebellibꝫ extorquent.

Tertia petitio vt fi-
 at voluntas dei. **Capitū .xj.**
 Fiat volūtas tua etc. Ad-
 f uentū regni sequit̄ regie
 volūtat̄ executio: quia
 valde necessariū est/ vt quē nō
 bi regem eleger̄/ eius studeas
 adimplere voluntatē. Nam qđ
 cunq; regnantis sup se volun-
 tati refragat̄: nō mō de humili-
 tate gratiam nō acquirit: verū
 etiam de cōtumacia supplicii
 p̄meret. Nam sicut scriptū est: **Luce. 12.**
 seruus sciēs volūtatē dñi sui et
 nō faciēs/ plagꝫ vapulabit ml̄-
 tis. Que autē sit hec pat̄s volū-
 tas quā nos fieri postulamus:
 illud inspicere cōmodū est. Vo-
 luntas em̄ dei diuersis modis
 accipit. Dicit̄ quandoq; volū-